

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie (intermediar cu domeniul Psihologie)
1.5 Ciclu de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	CONSILIERE PASTORALĂ ȘI ASISTENȚĂ PSIHO-SOCIALĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Elemente de terapie religioasă și comunicare pastorală						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Univ.Dr. Vasile Timiș, vasile_timis@yahoo.fr						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Univ.Dr. Vasile Timiș, vasile_timis@yahoo.fr						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	Din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					38
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					15
Examinări					15
Alte activități:					1
3.7 Total ore studiu individual	139				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70% Studentii se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicate și expunerea cu respectarea metodologiei citării).

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea celor mai importante curente, strategii și metode de cercetare în psihoterapia religioasă • Însușirea unor noțiuni și cunoștințe fundamentale referitoare la dificultățile de comunicare • Interpretarea unor dificultăți de comunicare și relaționare • Manifestarea unei conduite optime create în domeniul învățării și interpretării fenomenelor religioase • Utilizarea eficientă a metodologiei științifice și a strategiilor didactice destinate cunoașterii și modelării personalității • Dobândirea unor competențe psiho-pedagogice și didactico-pastorale necesare misiunii duhovnicului / psihoterapeutului
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și aplicarea unor elemente de interdisciplinaritate / transdisciplinaritate în cadrul activităților pastorale și de consiliere • Respectarea și dezvoltarea valorilor morale și etic profesionale în anumite contexte • Contextualizarea spiritului critic bazat pe argumente preluate din lucrările de referință

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor elemente de psihoterapie religioasă și comunicare
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea unor noțiuni și cunoștințe fundamentale specifice strategiilor de psihoterapie religioasă • Identificarea unor interferențe și convergențe între principalele strategii de comunicare și unele strategii și metode de comunicare și comuniune religioasă • Interpretarea proceselor de relaționare prin prisma unor mecanisme religioase și culturale • Prezentarea unor modalități de semnalare a dificultăților de relaționare în spațiul religios-moral • Dezvoltarea abilităților argumentative ale masteranzilor în contextul obiectivelor mai sus precizate

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Semnificație și simbol în cadrul mesajului biblic. Teologia ca știință psihoterapeutică	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
2. Identitatea religioasă, determinări și devenire. Imperativul asumării perspectivei interculturale în terapia religioasă	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
3. Elemente de terapie religioasă. Metodologia psihoterapiei religioase, procedee de vindecare. Revigorarea darurilor duhovnicești	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
4. Comunicarea ca paradigmă religioasă. Repere conceptuale și metodologice în cadrul psihoterapiei religioase	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
5. Căutarea identității personale - element fundamental în structurarea personalității și caracterului	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	

6. Metode și strategii de prevenție a comportamentelor disociale. Paradigma integratoare	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
7. Comportamente de relaționare specifice unor categorii de grupuri. Tipologia fenomenelor de aculturație	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
8. Strategii și tehnici de comunicare prin cooperare / de comunicare prin competiție. Provocări actuale: egocentrism, etnocentrism, conformism, relativism	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
9. Interpretarea textelor sacre - actualitate și contextualizare. Abordări interreligioase și interculturale	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
10. Consilierea și îndrumarea duhovnicească: aspecte, atitudini, strategii	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
11. Strategii și activități misionare operabile în cadrul consilierii pastorale	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
12. Tămăduirea prin Sfintele Taine. Înfăptuirea virtuților generice, început al tămăduirii sufletești	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
13. Personalitatea duhovnicului și a psihoterapeutului în eficientizarea activităților de consiliere și îndrumare. Delimitări conceptuale, competențe, atitudini și aptitudini	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	
14. Tendințe actuale în terapia religioasă. Lucrări de referință		

Bibliografie

1. **BIBIA sau SFÂNTA SCRIPTURĂ**, ediție jubiliară a **Sfântului Sinod**, versiune diortosită după Septuaginta, redactată și adnotată de **Bartolomeu Valeriu Anania**, sprijinit pe numeroase alte osteneli, editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București 2001.
2. **BIBIA sau SFÂNTA SCRIPTURĂ**, tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a **Prea Fericitului Teotist**, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București 1990.
3. **LA BIBLE DE JÉRUSALIM**, La Sainte Bible traduite en française sous la direction de l'Ecole de Jérusalem, Nouvelle édition antièrement revue et augmentée, Cerf, Paris, 1978.
4. **LA BIBLE, TRADUCTION ŒCUMENIQUE**, comprenant l'Ancien et le Nouveau Testament, traduits sur les testes originaux hébreu et grec, avec introductions, notes, references et glossaire, Seconde Edition, Alliance Biblique Universelle, LE CERF, Paris, 1977.
5. ADLER, A, **Cunoașterea omului**, Ed. Științifică, București, 1991
6. Arhiepiscopul HRISOSTOM de Etna, **Elemente de psihologie pastorală ortodoxă**, Buna Vestire, Galați, 2003
7. Assemblée plénière des évêques de France, **Annoncer l'Evangile aujourd'hui**, Centurion, Paris, 1992
8. AVDEEV, DMITRI A., **Nervozitatea. Cauze, manifestări, remedii duhovnicești**, Sophia, București, 2003
9. BUNEA, I., **Psihologia rugăciunii**, Limes, Cluj-Napoca 2002
10. HIEROTHEOS, VLACHOS, Mitropolit, **Psihoterapia Ortodoxă**, Sophia, București, 2001
11. ILUȚ, PETRU, **Structurile axiologice din perspectivă psihosocială**, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1995
12. JURCĂ, EUGEN, **Experiența duhovnicească și cultivarea puterilor sufletești. Contribuții de metodologie și pedagogie creștină**, Marineasa, Timișoara, 2001
13. KRAMAR, M., **Psihologia stilurilor de gândire și acțiune umană**, Polirom, Iași 2002
14. KRIEKEMANS, A., **Pédagogie générale**, Ed. Nanwelaerts, Paris, 1967
15. LANDSHEERE, G., **Évaluation continue et examens. Précis de Docimologie**, Labor, Bruxelles, 1971
16. LANDSHEERE, V., **L'Éducation et la formation**, PUF, Paris, 1992
17. LARCHET, JEAN CLAUDE, **Terapeutică bolilor spirituale**, Sophia, București, 2001
18. LELORD, F., ANDRÉ, C., **Cum să ne purtăm cu personalitățile dificile**, Ed. Trei, Iași, 1998

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Sănătatea primordială a omului și originea bolilor	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
2. Creștinismul și terapia sufletească. Religiile monoteiste și abordările terapeutice	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
3. Metodologia psihoterapiei religioase și procedee de vindecare. Dimensiunea terapeutică a preoției	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
4. Natura socio - culturală și religioasă a comportamentului uman	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
5. paradigma integratoare a psihoterapiei religioase. Dialogul interreligios	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
6. Cercetări care pun în evidență relativismul cultural și religios. Conformismul și devianța socială	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
7. Socializarea prin cultură și religie	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
8. Raportul universal - general - particular în	Participare activă,	1 seminar

psihoterapie. Opțiuni metodologice	referate, brainstorming	
9. Patternuri religioase și culturale	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
10. Informația și cunoașterea psihologică. Blocajul și inhibiția cognitivă. Motivația în activitatea de consiliere și relaționare	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
11. Manifestările și felul în care se produc bolile spirituale în gândirea și opera Sf. Părinți	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
12. Tămăduirea patimilor și dobândirea virtuților în gândirea și opera Sf. Părinți	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
13. Autocunoaștere și control. Preliminarii ale misiunii pastorale și psihoterapeutice	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar
14. Isihia și psihoterapia. Felurile de cunoaștere și autocunoaștere după Sf. Părinți	Participare activă, referate, brainstorming	1 seminar

Bibliografie suplimentară:

1. **FILOCALIA sau culegere din scrierile Sfinților Părinți, care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși**, trad. în limba română, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Vol. I: ediția a IV-a, Harisma, București, 1993
2. Idem, Vol. II, Harisma, București, 1993
3. Idem, Vol. V, Ed. Inst. Biblic și de misiune al BOR, București, 1976
4. OPRE, A. **Inconștientul cognitiv**, Ed. ASCR, Cluj-Napoca 2002
5. SF. GRIGORIE CEL MARE, **Cartea regulei pastorale**, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București, 1996
6. SHAPIRO, DANIEL, **Conflictul și comunicarea**, ARC, București, 1998
7. SOLOVIOV, V., **Fundamentele spirituale ale vieții**, Deisis, Alba Iulia, 1994
8. STĂNILOAE, D., **Ascetică și mistică ortodoxă sau Teologia vieții spirituale**, Casa Cărții de Știință, București, 1993
9. STĂNILOAE, D., **Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă**, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1986

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	- Demonstrarea înțelegerii cunoștințelor acumulate și a capacității de transfer a acestora	Examen scris	70%
10.5 Seminar/laborator	- Prezentarea unui proiect de cercetare într-o manieră interactivă - Gradul de implicare în cadrul cursului prin răspunsuri la întrebări și prin angajare în discuții	Proiect de cercetare	20% 10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - prezența la cursuri și seminarii în proporție de 70% - predarea proiectului 			

Data completării
18 aprilie 2023

Semnătura titularului de curs
Conf. Univ. Dr. Vasile Timiș

Semnătura titularului de seminar
Conf. Univ. Dr. Vasile Timiș

Data avizării în departament
.....

Semnătura directorului de departament
Pr.prof.dr. Ștefan Iloaie